

Національний університет
«Острозька академія»

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Голова Приймальної комісії
Національного університету
«Острозька академія»

І. Д. Пасічник

«28» квітня 2023 року

**ПРОГРАМА ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ ЗІ
СПЕЦІАЛЬНОСТІ 256 «НАЦІОНАЛЬНА БЕЗПЕКА (ЗА
ОКРЕМИМИ СФЕРАМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ТА ВИДАМИ
ДІЯЛЬНОСТІ)»**

для вступників на навчання для здобуття
освітнього ступеня **бакалавра**

Острог – 2023

Програма фахового вступного випробування для вступників на навчання для здобуття ступеня бакалавра зі спеціальності Національна безпека (за окремими сферами забезпечення і видами діяльності), освітньо-професійної програми «Національна безпека (за окремими сферами забезпечення і видами діяльності)».
/ Укладачі д. ю. н., проф. М.С. Романов, к. пол. н., доц. Р.С.Мартинюк, к.іст.н., доц. О.І. Санжаревський.

Програма розглянута та схвалена на засіданні кафедри національної безпеки та політології (Протокол №9 від 25 квітня 2023 року)

Завідувач кафедри національної безпеки
та політології

Микола РОМАНОВ

Програма розглянута та схвалена на засіданні Приймальної комісії Національного університету «Острозька академія» (Протокол № 11 від 28 квітня 2023 року)

Відповідальний секретар
приймальної комісії

Юлія ХАРЧУК

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Мета фахового вступного випробування полягає у з'ясуванні рівня теоретичних знань та практичних навичок абітурієнтів, які вступають на навчання для здобуття освітнього ступеня бакалавра зі спеціальності 256 Національна безпека (за окремими сферами забезпечення і видами діяльності), освітньо-професійної програми “Національна безпека (за окремими сферами забезпечення і видами діяльності)” на основі освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста, освітнього ступеня молодшого бакалавра, а також осіб, які здобули раніше такий самий або вищий ступінь (рівень) вищої освіти або здобувають його не менше одного року та виконують у повному обсязі індивідуальний навчальний план за цією або іншою спеціальністю.

Результати фахового вступного випробування використовуватимуться під час формування рейтингового списку та конкурсного відбору вступників у межах ліцензованого обсягу.

II. ПОРЯДОК СКЛАДАННЯ ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

Організація фахового вступного випробування здійснюється відповідно до Положення про приймальну комісію Національного університету “Острозька академія” та Положення про організацію і проведення вступних випробувань у Національному університеті “Острозька академія” https://www.oa.edu.ua/ua/abiturijentovi/receiving_commission/polozhenya_pro_pryu_malnu_komisiy.

Фахове вступне випробування відбувається шляхом комп'ютерного тестування через платформу Moodle з питань національної безпеки України.

ВИМОГИ ДО ЗДІБНОСТЕЙ І ПІДГОТОВЛЕНOSTІ ВСТУПНИКІВ

Для успішного засвоєння освітньо-професійної програми бакалавра абітурієнти повинні мати базову або повну вищу освіту та здібності до оволодіння знаннями, уміннями і навичками в галузі національної безпеки. Обов'язковою умовою є володіння державною мовою.

Абітурієнти повинні

знати:

- понятійно-категоріальний апарат теорії національної безпеки у професійній діяльності;
- структуру, об'єкти та принципи забезпечення національної безпеки, систему її забезпечення;
- види загроз національній безпеці України в сучасних умовах для правильного вибору форм їх упередження та протидії їм;
- загальні закономірності виникнення небезпек у побуті та за надзвичайних ситуацій, техногенного та соціально-політичного характеру, їх можливий вплив на життя і здоров'я людини;

- поняття, зміст, складові та суб'єкти забезпечення політичної, державної, економічної, воєнної, інформаційної, соціально-гуманітарної та екологічної безпеки України, повноваження суб'єктів сектору безпеки й оборони;
- факти сучасної повномасштабної війни Російської Федерації проти України як реальної загрози національній безпеці України;
- основи формування безпекової політики та безпекової архітектури України;
- політичні та професійні аспекти формування безпекової політики України;
- основні напрями науково-практичної діяльності у безпековій сфері.

вміти:

- використовувати положення Конституції України, Закону України «Про національну безпеку України», інших нормативно-правових актів, що є правовою основою забезпечення національної безпеки України, планування та здійснення заходів із забезпечення національної безпеки;
- орієнтуватися в сучасній системі формування та реалізації безпекової політики держави;
- розв'язувати спеціалізовані та професійні завдання та вирішувати практичні проблеми у галузі національної безпеки, що передбачає здійснення кваліфікованого аналізу, пояснення та прогнозування безпекових явищ;
- визначати пріоритети національних економічних інтересів України; диференціювати загрози національній безпеці України;
- розпізнавати акції складових сучасної гібридної війни як загрозу національній безпеці України;
- протидіяти основним реальним та потенційним загрозам політичній, державній, економічній, воєнній, інформаційній, соціально-гуманітарній та екологічній безпеці України в сучасних умовах.

IV. НАВЧАЛЬНИЙ МАТЕРІАЛ, ЯКИЙ ВІНОСИТЬСЯ НА ФАХОВЕ ВСТУПНЕ ВИПРОБОВУВАННЯ ТА ЛІТЕРАТУРА ДЛЯ ПІДГОТОВКИ

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ

1. Визначте поняття національних інтересів та назвіть їх.
2. Правове забезпечення національної безпеки. Види та ієрархія нормативно-правових актів, що стосуються національної безпеки.
3. Конституція України – основа законодавства у сфері національної безпеки й оборони держави.
4. Законодавство України у сфері національної безпеки й оборони держави: його зміст, система і завдання.
5. Поняття національної безпеки України, складові національної безпеки України.
6. Назвіть та охарактеризуйте основні об'єкти національної безпеки України.
7. Сектор безпеки і оборони України, його структура.
8. Цивільний контроль у сфері національної безпеки й оборони України.

9. Мета, принципи і види планування у сфері національної безпеки і оборони України.
10. Що таке загрози національній безпеці України? Охарактеризуйте найбільш вагомні загрози Україні в сучасний період.
11. Поняття екологічної безпеки. Екологічні загрози, їх походження.
12. Поняття біологічної безпеки. Біологічні загрози, їх походження.
13. Економічна безпека України. Основні загрози економічній безпеці України.
14. Суб'єкти та об'єкти економічної безпеки України.
15. Науково-технологічна безпека України. Загрози у науково-технологічній сфері.
16. Інформаційна безпека держави. Загрози інформаційній безпеці. Об'єкти системи інформаційної безпеки держави.
17. Кібербезпека держави. Пріоритети забезпечення кібербезпеки України та стратегічні цілі.
18. Гібридна війна, етапи її проведення. Характерні особливості гібридної війни.
19. Основні напрями воєнних дій Російської Федерації проти України. Їх огляд.
20. Надзвичайний стан.
21. Воєнний стан.
22. Поняття територіальної оборони України, її завдання. Структура військ територіальної оборони.
23. Загальні засади та організація національного спротиву.
24. Що таке рух опору? Які завдання руху опору?
25. Система органів, які забезпечують національну безпеку й обороноздатність України, їх компетенція.
26. Національна поліція України. Система органів поліції.
27. Повноваження поліції.
28. Організація Національної гвардії України.
29. Керівництво Національною гвардією України.
30. Функції та обов'язки Національної гвардії України.
31. Структурна побудова Служби безпеки України. Функції та повноваження Служби Безпеки України.
32. Функції Збройних Сил України.
33. Загальна структура, склад, організація та дислокація Збройних Сил України.
34. Керівництво Збройними Силами України.
35. Структура та функції Державної прикордонної служби.
36. Президент України – керівний орган у сфері національної безпеки й оборони держави.
37. Функції і повноваження Президента України у сфері національної безпеки й оборони.
38. Президент України як Верховний Головнокомандувач Збройних Сил України. Генеральний штаб Збройних Сил України. Ставка Верховного Головнокомандувача.

39. Рада національної безпеки і оборони України: функції та повноваження.

40. Компетенція Кабінету Міністрів України у сфері національної безпеки.

41. Компетенція Верховної Ради України у сфері національної безпеки.

42. Які інститути громадянського суспільства і як забезпечують національної безпеки України в різних сферах суспільного життя?

Нормативно-правові акти:

1. Конституція України : Закон України від 28 червня 1996 р. № 254/96-вр. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30. Ст. 141.

2. Про захист інформації в автоматизованих системах : Закон України від 5 липня 1994 р. № 81/94-ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 1994. № 31. 286 с.

3. Про Збройні Сили України : Закон України від 6 грудня 1991 р. № 1934-ХІІ. *Відомості Верховної Ради України*. 1992. № 9. Ст. 109.

4. Про Кабінет Міністрів України : Закон України від 27 лютого 2014 р. № 794-VII. *Відомості Верховної Ради України*. 2014. № 13. Ст. 222.

5. Про контррозвідувальну діяльність : Закон України 26 грудня 2002 р. № 374-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2003. № 12. Ст. 89.

6. Про національну безпеку України : Закон України від 21 червня 2018 року № 2469-VIII. *Відомості Верховної Ради України*. 2018. № 31. Ст. 241.

7. Про Раду національної безпеки і оборони України : Закон України від 5 березня 1998 р. № 183/98-ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 1998. № 35. Ст. 237.

8. Про Регламент Верховної Ради України : Закон України від 10 лютого 2010 р. № 1861-VI. *Відомості Верховної Ради України*. 2010. № 16-17. Ст. 133.

9. Про Службу безпеки України : Закон України від 25 березня 1992 р. № 2229-ХІІ. *Відомості Верховної Ради України*. 1992. № 27. Ст. 382.

10. Виборчий Кодекс України. *Відомості Верховної Ради України*. 2020. № 7, № 8, № 9. Ст. 48.

11. Про інформацію : Закон України від 2 жовтня 1992 р. № 2657-ХІІ. *Відомості Верховної Ради України*. 1992. № 48. Ст. 651.

12. Про Національну поліцію : Закон України від 2 липня 2015 р. № 580-VIII. *Відомості Верховної Ради України*. 2015. № 40-41. Ст. 379.

13. Про Національну гвардію України : Закон України від 13 березня 1992 р. № 876-VII. *Відомості Верховної Ради України*. 2014. № 17. Ст. 594.

14. Закон України “Про оперативно-розшукову діяльність” : Закон України від 18 лютого 1992 р. № 2135-ХІІ. *Відомості Верховної Ради України*. 1992. № 22. Ст. 303.

Основна література:

1. Антонов В. Конституційно-правові засади національної безпеки України : моногр. К.: ТАЛКОМ, 2017. 576 с.

2. Воєнні аспекти протидії “гібридній” агресії: досвід України : моногр. / колектив авторів; за заг. ред. А. Сиротенка. К.: НУОУ ім. Івана Черняхівського, 2020. 176 с.

3. Глобальна та національна безпека: підруч. / авт. кол.: В. Абрамов, Г. Ситник, В. Смолянук та ін. / за заг. ред. Г. Ситника. Київ : НАДУ, 2016. 784 с.
4. Величко М., Романов М., Гуцук І. Біологічна безпека та біологічний захист держави як складові національної безпеки України: навч. посіб. Острог: Видавництво Національного університету «Острозька академія», 2020. 470 с.
5. Власюк О. Національна безпека України: еволюція проблем внутрішньої політики : вибр. наук. праці. К.: НІСД, 2016. 528 с.
6. Горбулін В., Качинський А. Засади національної безпеки України: підруч. К.: Інтертехнологія, 2009. 270 с.
7. Данільян О., Дзьобань О., Панов М. Національна безпека України: сутність, структура та напрямки реалізації : навч. посіб. Х.: Фоліо, 2002. 285 с.
8. Довгань О. Забезпечення інформаційної безпеки в контексті глобалізації: теоретико-правові та організаційні аспекти : моногр. Київ: НБУВ, 2015. 388 с.
9. Желібо Є., Заверуха Н. Безпека життєдіяльності: навч. посіб. К.: Каравела, 2008. 320 с.
10. Зацеркляний М., Мельников О. Основи економічної безпеки : навч. посіб. К.: КНТ, 2009. 337 с.
11. Ковальчук Т. Економічна безпека і політика. Із досвіду професійного аналітика. К.: Знання, 2004. 638 с.
12. Кормич Б. Інформаційна безпека: організаційно-правові основи: навч. посіб. К.: Кондор, 2004. 384 с.
13. Куркін М. Контроль та захист економічної безпеки діяльності підприємств : навч. посіб. Х.: Інжек, 2010. 300 с.
14. Сектор безпеки і оборони України: стратегічне керівництво та військове управління : моногр. / Саганюк Ф., Фролов В., Павленко В. та ін. За ред. І. Руснака. К.: ЦЗ МО та ГШ ЗС України, 2018. 230 с.
15. Ліпкан В. Національна безпека України: навч. посіб. 2-ге вид. К.: КНТ, 2009. 574 с.
16. Ортинський В., Керницький І., Живко З. Економічна безпека підприємств, організацій та установ : навч. посіб. К.: Правова єдність, 2009. 543 с.
17. Парламентський контроль за сферою безпеки: принципи, механізми і практичні аспекти : посіб. Женева; К., 2006. 195 с.
18. Правові засади діяльності недержавних охоронних структур та служб безпеки : моногр. Донецьк: Кальміус, 2014. 260 с.
19. Романов М. Курс лекцій з дисципліни «Національна безпека» для студентів першого курсу спеціальності «Національна безпека». Видавництво Національного університету «Острозька академія», 2020. 245 с.
20. Шевчук Т. Безпека бізнесмена і підприємництва в Україні : моногр. К: УСПП, 2000. 424 с.

Інтернет-джерела:

1. Агроекологічний журнал України. URL : <http://www.nai.gov.ua/http://www.fas.stu.ca/cs/library/>.
2. Антимонопольний комітет України. URL : <http://www.amc.gov.ua>.

3. Горбулін В. «Гібридна війна» як ключовий інструмент російської геостратегії реваншу.
URL : http://www.niss.gov.ua/public/File/2015_book/012315_Gorbulyyn.pdf.
4. Державна казначейська служба України. URL : <http://www.treasury.gov.ua>.
5. Державна митна служба України. URL : www.customs.gov.ua.
6. Державна пенітенціарна служба Міністерства юстиції України.
URL : www.kvs.gov.ua.
7. Державна прикордонна служба України. URL : <http://www.pvu.gov.ua>.
8. Державна служба з надзвичайних ситуацій. URL : <http://www.dsns.gov.ua>.
9. Державна служба фінансового моніторингу України. URL : www.sdfm.gov.ua.
10. Державна фіскальна служба України. URL : <http://www.sta.gov.ua>.
11. Державна фіскальна служба. URL : <http://www.minrd.gov.ua>.
12. Кабінет Міністрів України. URL : <http://www.kmu.gov.ua>.
13. Міністерство внутрішніх справ України. URL : <http://www.centrmia.gov.ua>.
14. Міністерство оборони України. URL : <http://www.mil.gov.ua>.
15. Офіційний сайт Служби безпеки України: URL : www.ssu.gov.ua.
16. Положення Про Державну службу з надзвичайних ситуацій. URL : www.kmu.gov.ua/control/uk/cardnpd?docid.
17. Почепцов Г. Російські аналітичні контексти гібридної війни. URL : http://www.jimagazine.lviv.ua/2015/Pochepcov_Ros_konteksty_hibridnoj_vijny.htm.
18. Рада національної безпеки і оборони України: URL : www.rainbow.gov.ua.
19. KOF Index of Globalization. URL : <http://www.globalization.kof.ch>.

V. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ, СТРУКТУРА ОЦІНКИ ТА ПОРЯДОК ОЦІНЮВАННЯ ПІДГОТОВЛЕНОСТІ ВСТУПНИКІВ

Фахове вступне випробування для вступників, які вступають на навчання для здобуття освітнього ступеня бакалавра зі спеціальності Національна безпека (за окремими сферами забезпечення і видами діяльності), освітньо-професійної програми «Національна безпека (за окремими сферами забезпечення і видами діяльності)» на основі освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста, освітнього ступеня молодшого бакалавра, а також осіб, які здобули раніше такий самий або вищий ступінь (рівень) вищої освіти або здобувають його не менше одного року та виконують у повному обсязі індивідуальний навчальний план за цією або іншою спеціальністю, проводиться шляхом комп'ютерного тестування через платформу Moodle.

Бал фахового вступного випробування визначається як сума балів, одержаних за вирішення 50 тестових завдань. Правильна відповідь на одне тестове завдання оцінюється в 1 бал, неправильна – 0 балів. Загальна оцінка за виконання фахового вступного випробування виставляється системою Moodle за

12-бальною шкалою за заданою формулою, після чого автоматично переводиться у 200-бальну шкалу відповідно до таблиці 1.

Таблиця 1.

Переведення бала за виконання завдань фахового вступного випробування, обрахованого за 12-бальною шкалою, в шкалу 100-200 балів.

1	100
1,1	100
1,2	100
1,3	100
1,4	100
1,5	100
1,6	100
1,7	100
1,8	100
1,9	100
2	100
2,1	101
2,2	102
2,3	103
2,4	104
2,5	105
2,6	106
2,7	107
2,8	108
2,9	109
3	110
3,1	111
3,2	112
3,3	113
3,4	114
3,5	115
3,6	116
3,7	117
3,8	118
3,9	119

4	120
4,1	121
4,2	122
4,3	123
4,4	124
4,5	125
4,6	126
4,7	127
4,8	128
4,9	129
5	130
5,1	131
5,2	132
5,3	133
5,4	134
5,5	135
5,6	136
5,7	137
5,8	138
5,9	139
6	140
6,1	141
6,2	142
6,3	143
6,4	144
6,5	145
6,6	146
6,7	147
6,8	148
6,9	149
7	150
7,1	151
7,2	152
7,3	153
7,4	154
7,5	155
7,6	156
7,7	157
7,8	158
7,9	159

8	160
8,1	161
8,2	162
8,3	163
8,4	164
8,5	165
8,6	166
8,7	167
8,8	168
8,9	169
9	170
9,1	171
9,2	172
9,3	173
9,4	174
9,5	175
9,6	176
9,7	177
9,8	178
9,9	179
10	180
10,1	181
10,2	182
10,3	183
10,4	184
10,5	185
10,6	186
10,7	187
10,8	188
10,9	189
11	190
11,1	191
11,2	192
11,3	193
11,4	194
11,5	195
11,6	196
11,7	197
11,8	198
11,9	199
12	200

Вступник допускається до участі у конкурсі, якщо оцінка за виконання завдань фахового вступного випробування складає 100 балів і більше за 200-

бальною шкалою оцінювання. Якщо результат складання фахового вступного випробування вступника становить менше 100 балів, то він не допускається до участі у конкурсному відборі.

VI. ПОЛІТИКА ДОБРОЧЕСНОСТІ

Кожен абітурієнт під час складання фахового вступного випробування повинен дотримуватися моральних норм, правил етичної поведінки та принципів академічної доброчесності, а саме:

- самостійно виконувати завдання;
- не принижувати будь-яким чином гідність інших абітурієнтів, учасників освітнього процесу, запобігати таким діям з боку інших осіб;
- дотримуватися правил ділового етикету в поведінці та норм культури спілкування у комунікації з абітурієнтами, здобувачами вищої освіти, викладачами та співробітниками НаУОА;
- не використовувати телефон або гаджети під час проведення фахового вступного випробування;
- не використовувати службові або родинні зв'язки для отримання нечесної переваги.

Не вдаватися до кроків, що можуть нечесно покращити Ваші результати чи погіршити/покращити результати інших вступників.

Не публікувати відповіді на питання, що використовуються у рамках фахового вступного випробування для оцінювання знань вступників.